

N:o 193.

*Af Herr G. C. Witt: Om beviljande af anslag till förberedande arbeten
å vissa jernvägar.*

Ehuru den ekonomiska ställningen inom landet, enligt mitt förmenande, ingalunda medgifver någon betydlig utgift för jernvägsbyggnader vid denna riksdag, och det således icke torde vara skäl att anslå någon större summa för detta ändamål, anser jag dock att ju mera bekymmersam ställningen inom landet är, ju mera den enskilde nödgas inskränka sitt behof af arbetsbiträde, desto nödvändigare blir det för Staten, att söka bereda allmänna arbeten, för att derigenom gifva den arbetslösa, nödlidande befolkningen tillfälle att på ärligt sätt förtjena sitt uppehälle, emedan den oundvikliga följden annars blir, att Staten sedermera får mångdubbla sina utgifter, för att i fängelserna underhålla dem, som af brist på arbete tvingas in på brottets bana, hvartill kommer allt det moraliska onda, som härflyter af ett sådant förhållande. De allmänna arbeten, som mest bidra till ekonomiskt välstånd, äro anläggningar för lättade kommunikationer och främst bland dessa jernvägar. Kostnaden för sådana är dock stor, och landet förmår ej under närvarande förhållanden fortgå med önskelig drift vid jernvägsbyggandet. Likväl finnes det ett sätt, att äfven under den tid, då utgifterna måste inskränkas, kunna i väsendtlig mån befrämja nämnda anläggningar, och detta är: att endast företaga sådana jernvägsarbeten, som fordra stor arbetspersonal, men till hvilken högst obetydligt materialier behöfvas, nemligen sprängning, gräfning, terrassering m. m. En ganska måttlig summa, t. ex. blott de 300,000 Riksdaler, som anses blifva besparade på beräknade kostnaden för nordvestra stambanan, skulle, om den fördelades till de jernvägar, för hvilka fullständiga planer, ritningar och kostnadsförslag blifvit uppgjorda, icke allenast någorlunda tillfredsställa anspråken från de landskap, hvilka hittills ej haft annan gemenskap med jernvägarne, än att få vidkännas sin andel i kostnaden, utan äfven inom flera delar af landet lemna tillfälle till arbetsförtjenst, förekomma nöd och brott, inskränka den öfverklagade emi-

grationen och, så vidt jag kan inse, medföra en större välsignelse för landet, än man kan vänta af en lika summa använd på annat sätt.

Då det visat sig, att de så kallade jernvägs-striderna under det gamla representationssättet medförde mycket ondt och det knappast är att förvänta, att de under det nya skola medföra något godt, tror jag det vore aldrig rättast, att Riksdagen aldrig befattade sig med utdelningen af jernvägsanslagen, utan blott hvarje riksdag, i mån af Statsverkets tillgångar, anslag en viss summa till Kongl. Maj:ts disposition för jernvägsbyggnad och lät bestämmelsen om hvar, när och huru jernvägar skulle byggas, bero på Regeringen. Jag tror, att huru än detta af Regeringen bestämdes, det otvifvelaktigt skulle blifva till mera allmän belåtenhet i landet, än som eger rum med det sätt, på hvilket jernvägsfrågorna hittills bedrifvits.

På grund af hvad jag nu anført, får jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen ställer en summa af 300,000 R:dr till Kongl. Maj:ts disposition, för att efter Kongl. Maj:ts bepröfvande användas till förberedande arbeten å sådana jernvägar, för hvilka fullständiga planer, ritningar och kostnadsförslag till Kongl. Maj:t inkommit och som beprövas böra genom statsanslag befrämjas.

G. C. Witt.

Häri instämma:

P. Andersson,
från Blekinge.

O. F. Brunberg.

Joh. Fr. Kjellson.

J. Jonasson,
från Kronobergs län.